

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi pakkokeinolain 8 luvun muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi pakkokeinolain 8 luvun muuttamisesta (HE 70/2025 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Lakivaliokunta (LaVM 13/2025 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

pakkokeinolain 8 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan pakkokeinolain (806/2011) 8 luvun 21 §:n 3 momentti ja 29 a §, sellaisena kuin niistä on 29 a § laissa 452/2023, ja
muutetaan 8 luvun 29 § seuraavasti:

8 luku

Etsintä

29 §

Laite-etsinnästä päättäminen

Tuomioistuin päättää laite-etsinnästä pidättämiseen oikeutetun virkamiehen vaatimuksesta. Asian tuomioistuinkäsittelyssä noudatetaan soveltuvin osin, mitä 3 luvun 1, 3, 8 ja 10 §:ssä säädetään vangitsemisasian käsittelystä. Vaatimus on otettava viipymättä tuomioistuimessa käsiteltäväksi ja asia on ratkaistava kiireellisesti. Jos kyseessä on 1 §:n 3 momentissa tarkoitettu tieto, noudatetaan soveltuvin osin, mitä erityisestä kotietsinnästä säädetään 15 §:n 1 ja 2 momentissa ja 17 §:ssä.

Eduskunnan vastaus EV 125/2025 vp

Asia voidaan vaatimuksesta ratkaista kansliassa ilman istutokäsittelyä, jos tuomioistuimien harkitsee sen soveliaaksi. Vaatimus voidaan käsitellä sen tehneen tai hänen määräämänsä asiaan perehtyneen virkamiehen läsnä ollessa, jos tuomioistuimien harkitsee sen tarpeelliseksi. Käsitteily voidaan pitää käyttäen videoneuvottelua tai muuta soveltuvaa teknistä tiedonvälitystapaa, jossa käsitteilyyn osallistuvilla on puhe- ja näköyhteys keskenään. Asia ratkaistaan kuulematta laitteen haltijaa tai muuta laitteeseen oikeutettua.

Pidättämiseen oikeutettu virkamies voi päättää laite-etsinnästä, jos laitteen sijainnin, käyttötaroituksen tai -toimintojen tai muiden vastaavien seikkojen perusteella on perusteltu syy olettaa, ettei laite sisällä erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja, muita arkaluonteisia tietoja eikä tietoja henkilön yksityiselämästä. Jos laite-etsinnässä havaitaan, että laite sisältää tällaisia tietoja, laite-etsintä tulee keskeyttää ja saattaa heti, kun se on mahdollista, kuitenkin viimeistään 24 tunnin kuluttua, tuomioistuimen käsiteltäväksi 1 ja 2 momentissa säädetyn mukaisesti. Pidättämiseen oikeutettu virkamies voi päättää laite-etsinnästä myös 21 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tilanteessa. Tällöin laite-etsintä tulee rajoittaa tietoihin, jotka ovat välttämättömiä laitteeseen oikeutetun henkilön selvittämiseksi, ja laitteesta saadut tiedot on tämän jälkeen välittömästi hävitettävä. Pidättämiseen oikeutettu virkamies voi päättää laite-etsinnästä myös, jos laitteen haltija tai muu laitteeseen oikeutettu vapaaehtoisesti käsillä oleva tilanne huomioon ottaen suostuu siihen ja edellytykset laite-etsinnän toimittamiselle muutoin täyttyvät.

Pidättämiseen oikeutettu virkamies voi päättää laite-etsinnästä myös, jos laite-etsinnän välitön toimittaminen on asian kiireellisyyden vuoksi välttämätöntä. Asian kiireellisyyden sitä edellyttäessä pidättämiseen oikeutetun virkamiehen päätös saadaan kirjata etsinnän toimittamisen jälkeen. Asia on saatettava tuomioistuimen päätettäväksi 1 ja 2 momentissa säädetyn mukaisesti heti, kun se on mahdollista, kuitenkin viimeistään 24 tunnin kuluttua laite-etsinnän aloittamisesta. Jos kyseessä on 1 §:n 3 momentissa tarkoitettu tieto, noudatetaan soveltuvin osin, mitä erityisestä kotietsinnästä säädetään 15 §:n 1 ja 2 momentissa ja 17 §:ssä.

Jos pidättämiseen oikeutettu virkamies on päättänyt laite-etsinnästä 3 momentissa tarkoitettulla tavalla, tuomioistuimen on laitteen haltijan tai muun laitteeseen oikeutetun henkilön vaatimuksesta todettava, ovatko laite-etsinnän toimittamisen edellytykset olleet olemassa. Vaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa laite-etsinnän toimittamisesta tai siitä myöhemmästä ajankohdasta, jolloin vaatimuksen esittäjä on saanut tiedon laite-etsinnän toimittamisesta.

Tuomioistuimen 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Pidättämiseen oikeutettu virkamies saa kuitenkin ilman määräaikaa kannella päätöksestä. Kantele on käsiteltävä kiireellisenä. Tuomioistuimen 4 ja 5 momentissa tarkoitettua päätöksestä saa valittaa erikseen. Laite-etsintä saadaan toimittaa valituksesta huolimatta. Edellä 3 ja 4 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa pidättämiseen oikeutetun virkamiehen päätöksen nojalla toimitetussa laite-etsinnässä kertynyt aineisto on viipymättä hävitettävä, jos tuomioistuimien katsoo, että laite-etsinnän toimittamiselle ei ole ollut edellytyksiä. Hävittämistä voidaan kuitenkin lykätä, kunnes tuomioistuimen ratkaisu on tullut lainvoimaiseksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa tehdyn laite-etsinnän saattamiseen tuomioistuimen tutkittavaksi sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Eduskunnan vastaus EV 125/2025 vp

Helsingissä 19.11.2025

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri